

óriási nagy fegyelem tudta megalkotni azt a hősies és elszánt hadsereget, amely pár év előtt Oroszországot leverte. Általában jellemző, hogy a japánok még ma is inkább a szociális nemzeti erényeknek hódolnak, mint az individualizmusnak.

A család is egy kisebb társaság. Minden japán férfinak kötelessége családot alapítani (kivéve a buddhista barátokat), u. i. a japánok a házasságnélküli állapotot a természeti törvény megsértésének tartják. A japánok ezen erkölcstana Kunfucius tanításain alapszik, aki természeti és emberi törvények alapján állott. Minden japáni azért is köteles megházasodni, hogy utódaiban az ősök tisztelete biztosítva legyen. Ezt a kötelességet u. n. kó k ó (gyermeki kegyelet erénye) parancsolja. Japán fel fogás szerint a családi ház nem csupán az a hely, ahol a család tagjai esznek, tartózkodnak és aludnak, hanem a nemzeti istenek és ősök tiszteletének szentélye is.

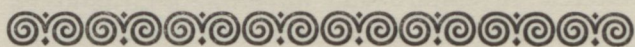
A férfit és nőt ök organikus egységnek tekintik, akiknek feladata nemcsak az életközösség, hanem családalapítás is. Japánban azt tartják, hogy ennek az organikus két félnek megfelelő munkakör és foglalkozás felel meg, az asszonynak teszem fel nem szabad férfit illető foglalkozást űzni, például politizálni, viszont a férfinak nem szabad asszonyi munkát végezni, például edényt mosni. A nő nővé, az ifjút férfiúvá igyekeznek nevelni. Az ideális nő házias, szerény, engedelmes, munkás; az ideális férfi pedig loyális alattvaló, lelkes hazafi, munkás polgár, gondos családapa és jó katona.

Napjainkban nagy szellemi forrongások színhelye Japán. Az óvilág vallásos hagyományai és a nyugatról átplántált eszmék vivódnak egymással. Csak nemrég olvashattuk a napilapok hasábjain, hogy a jelenlegi belügyminiszter is foglalkozik a vallásfelekezettekkel s a különböző vallásokból (keresztény vallás, shintoizmus, buddhizmus, konfucionizmus) egy új, egységes vallást szeretne alkotni. Persze ezt belügyminiszteri rendelettel nem lehet elintézni. Azonban ez a hír mindenesetre jellemző a viszonyokra, Nippon mai szellemi életére. Annyi bizonyos, hogy az idegen kultúra nagyon át- és áthatotta a modern Japán

1457

egész életét. Ez a civilizáció pedig, amelynek oly sokat köszönhet Japán, nyugati azaz keresztény civilizáció, amely hivatva van arra, hogy a derék és simulékony japánokra minél üdvösebb hatást gyakoroljon.

Repertorium: Dr. Daiji Itchikawa: „Die Kultur Japans.“ Berlin. Verlag von Carl Curtius. 1907. — Carl Munzinger: „Japan und die Japaner.“ Stuttgart. 1904. Verlag von D. Gundert. — D. Hans Haas: „Japans Zukunftsreligion.“ Berlin. Verlag von Carl Curtius, 1907. — Gr. Vay Péter: „Kelet császárai és császárságai.“ Budapest, 1906. — U. a.: „Japán szellemi átalakulása.“ Kath. Szemle 1907. VI. — Dr. Ágner Lajos: A japánság súlya és törekvése.“ Jászberény, 1905. — U. a.: „A kínai nevelés.“ Jászberény, 1907. — Tsuji Takahira: „Japanisches Bildungswesen.“ München, 1907. — Augusta M. Campbele Davidson: „Present-Day Japan.“ London, 1907. — J. Takano: „Das heutige Unterrichtswesen in Japan.“ (Jahrbuch der Münchener Orientalischen Gesellschaft 1902—1903, Berlin. Verlag Paetel. — C. Munzinger: „Zur Psychologie des modernen Japans. (Beiträge zur Kenntnis des Orients. Halle, 1908. — Thomas F. Millard: „The Far Eastern Question.“ London, 1909. — Rein: „Japan nach Reisen und Studien.“ Leipzig, 1905.

Víg álmodások büszke rabja...

Írta: Fekete Ferenc.

Víg álmodások büszke rabja lettem,
Kit messzi ország csókkal hívogat,
A nagy remények városába tartok,
Hol borban uszik bibor alkonyat.

Hol nincs a csóknak, álmodásnak ára
S ha tűz-szemével asszony, lány megejt,
Ajkadtól nem vonják el féltve szidva
A mámorosztó vig aranykehelyt.

Ott lesz majd nékem verl ezüstből trónom
S enyém lesz minden rózsás asszony-ajk,
A szent öröm hús habjában megfürdöm
S megyek tovább, míg izzó vérem hajt.

1458